

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 30.15.2013
Sayı: 1377

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5393 Sayılı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz gerekçesi ile ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Nurettin Demir

Muğla Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İçişleri			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:	06 Haziran 2017		E.No: 2/1743	
Ysm. Üzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gen. Sek.
<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
TBMM BAŞKANI	İle			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
31 Mayıs 2017
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
31 Mayıs 2017
No: 134750

GENEL GEREKÇE

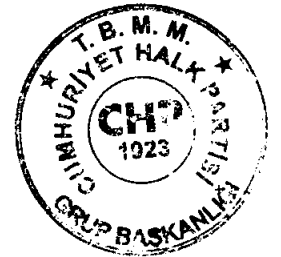
Bilindiği üzere 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un yürürlüğe girmesi ile birlikte ülke genelindeki Büyükşehir Belediyesi sayısı 30'a ulaşmıştır. Ayrıca ve en önemlisi, Büyükşehir Belediyelerinin sınırları "İl Mülki Sınırları" olarak belirlenmiştir.

Büyükşehir belediye sınırlarının, il mülki sınırları olarak belirlenmesi beraberinde; çok büyük borç yükünün Büyükşehir Belediyelerine devredilmesine sebep olmuştur. 6360 Sayılı Kanun ile il veya ilçe belediyeleri ile kapatılan belde belediyeleri, köy tüzel kişilikleri ve birlik ve buna benzer tüzel kişiliklere ait yüzlerce milyonluk borç, görev ve sorumluluk tanımı gereği Büyükşehir Belediyelerine devrolmuştur. Bu borç yükünün büyük kısmının da atık su ve içme-kullanma suyu yatırımlarından kaynaklanıyor olması nedeniyle de sürdürülebilir borç yönetimi yapma imkânı olmayan Büyükşehir Belediyelerine bağlı özel bütçeli Su ve Kanalizasyon İdarelerinin oluşmasına sebep olmuştur. Yukarıda ifade edilen borçlarla birlikte, geçmiş dönem ilgili idarelerce yapılan projeler için gerekli olup kamulaştırılması gereken ancak, kamulaştırılmayan çok sayıda taşınmazın maliyetlerini de devralmışlardır.

İl mülki sınırları içinde bulunan, kapanan belde belediyeleri ile köy tüzel kişiliklerinin borçlarını devralan Büyükşehir Belediyelerine bağlı Su ve Kanalizasyon İdarelerine, 6360 Sayılı Kanun'un Geçici 1'inci Maddesinin 15 ve 29'uncu bentleri ile içme ve kullanma suyu bedellerinde %75 ve %50 oranında indirim yapmak, yasal bir zorunluluk haline getirilmiştir. Bu indirimler, Su ve Kanalizasyon İdarelerinin, işletme maliyeti ilçe merkezlerine göre çok daha yüksek olan mülga belde ve köylerden kaynaklı gelir kaybını da sübvans etmek zorunda kalmasına sebep olmuştur.

Bu duruma ek olarak, 6360 Sayılı Kanun'un Geçici 1'inci maddesinin 24 üncü fıkrasında da yatırım bütçesinin en az %10'luk kısmının; uygulanan indirimler nedeniyle yatırımın geri dönüş imkânı olmayan yerleşim yerlerine tahsis edilme zorunluluğu getirilmiştir.

Ayrıca, 08.05.2014 tarih ve 28994 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliğinin" 9'uncu maddesinde yer alan "İdareler su kayıp oranlarını, bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren, büyükşehir ve il belediyelerinde 5 yıl içerisinde en fazla %30, takip eden 4 yıl içerisinde ise en fazla %25 düzeyine indirmekle yükümlüdür" hükmü gereği Su ve Kanalizasyon İdareleri yüzlerce milyonluk yatırımı, büyüklüğü ölçüsüne göre çok kısa bir vadede yerine getirmekle yükümlü hale getirilmiştir.

Bunlara ek olarak, 2010/5 Sayılı Başbakanlık Genelgesinin 9'uncu maddesinde yer alan "DSİ tarafından yapılacak akarsu ve dere yatağı ıslahlarının projesine göre yapılabilmesi için; bu alanlardan belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunanlar, ilgili belediyelerce DSİ'ye ihtilafsız olarak teslim edilecek, bu alanların dışında kalan yerlerin ise DSİ'ye tesliminin sağlanması hususunda gerekli çalışmalar valilerin koordinasyonunda yürütülecektir" hükmü bulunmaktadır. Bu hüküm ile 6360 Sayılı Kanun öncesinde sadece Belediye sınırları içindeki projelerdeki kamulaştırmalardan yükümlü olan Büyükşehir

Belediyeleri, tüm il mülki sınırları içindeki projelerin, yüzlerce milyona denk gelen kamulaştırma maliyetini karşılamakla yükümlü hale getirilmiştir.

Yasal zorunluluklardan kaynaklı devralınan yüksek miktarda borcu ödemesi, köy ve beldelere uygulanan indirimleri sübvans etmesi ve bunların yanında yine yasal zorunluluklar nedeniyle milyarlarca liralık yatırım ve kamulaştırma yapması beklenen Büyükşehir Belediyeleri ve bağlı kuruluşları, kendi öz kaynakları ile yukarıda detayları örneklenen mali yükün altından kalkma imkânları bulunmamaktadır. Bu nedenle, dış kaynak yaratmak zorunda olan Büyükşehir Belediyelerinin, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinin "d" bendi karşısına çıkmaktadır. Bilindiği üzere bahsi geçen yasa maddesinde; "Belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketlerin, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı, en son kesinleşmiş bütçe gelirleri toplamının 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme oranıyla artırılan miktarını aşamaz. Bu miktar büyükşehir belediyeleri için bir buçuk kat olarak uygulanır." hükmü bulunmaktadır.

Yukarıda özetlenen yasal zorunlulukların doğurduğu büyük mali sorunları yaşayan ve dış kaynak yaratamayan 6360 Sayılı Kanun ile kurulmuş olan Büyükşehir Belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının büyük bir kısmı; sabit ve yarı sabit giderlerini ödeyebilmek uğruna, yatırım bütçelerini azaltmak ve dolayısıyla da her geçen yıl artan işletme maliyetlerini ödemek zorunda kalan kurumlar haline gelmektedir. Her yıl çığ gibi büyüyen bu kısır döngünün devam etmesi halinde birkaç yıl içinde sabit ve yarı sabit giderlerini dahi ödeyemeyen idarelerle karşılaşılması kuvvetle muhtemeldir. Bu kurumların bu hale gelmesi, Hazineye de büyük bir ek yük gelmesi ihtimalini de doğurmaktadır.

İş bu gerekçeler doğrultusunda, özellikle büyük finansman kaynağına ihtiyaç duyulan ve halk sağlığı, kentsel yaşam kalitesi açısından büyük önem arz eden su ve kanalizasyon yatırımlarının gerçekleşmesine engel olmaktadır. Yeni kurulan büyükşehir belediyelerinin ivedilik gereken yatırım işlerinin finansmanının sağlanması ülkemiz adına yerine getirilmesi gereken bir zorunluluktur.

Bu kanun teklifi ile; Belediyelerin borçlanma sınırına esas tutulan limite 6360 sayılı Kanunla kapatılma nedeniyle devir alınan belediye ve idare borçlarının dahil edilmeyerek borçlanma konusunda esneklik sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 5393 Sayılı Belediye Kanununun 68 inci maddesine göre hesaplanan 6360 Sayılı Kanun ile tüzel kişiliği kaldırılan belediye ve köyler ile kapatılan birliklerden devraldıkları borçlar nedeni ile borç stok tutarı kesinleşmiş bütçe gelirlerinden fazla olan büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının yasalar gereği yapmak zorunda olduğu yatırım planlarının finansmanın sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük Maddesidir.

MADDE 3- Yürütme Maddesidir.

**5393 SAYILI BELEDİYE KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 13.07.2005 tarih ve 5393 Sayılı Belediye Kanununda Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 5393 sayılı Belediye Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 10 - Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 12/11/2012 tarihli ve 28489 Resmi Gazetede yayımlanan 6360 sayılı On dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile büyükşehir belediyesi olan belediyelerin ve bağlı kuruluşlarının 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi gereği tüzel kişilikleri kaldırılan belediye ve köyler ile kapatılan birliklerden devraldıkları borçlar 68 inci maddenin (d) bendindeki borç stok tutarının belirlenmesinde on yıl süre ile dikkate alınmaz. Bu madde kapsamındaki muafiyetten faydalanılarak yurt içi ve dışında yer alan finans kuruluşlarından kullanılacak olan yıllık kredi miktarı, o yılın yatırım bütçesini aşamaz. İş bu krediler, yatırım programında yer alan projelerin ve tüm kamulaştırma iş ve işlemlerinin finansmanında kullanılır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

